

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

DEPARTAMENT DE CULTURA, PATRIMONI I ESPORTS

9721 *Acord del Ple del Consell de Mallorca, adoptat en sessió del dia 28 de juliol de 2016, d'aprovació de la modificació de l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa del terme municipal de Calvià*

“En data 13/03/2014 (núm. reg. 8831) l'Ajuntament de Calvià va remetre al Consell de Mallorca un acord del plenari municipal, en el qual es sol·licitava la revisió i delimitació de les torres de defensa costaneres del municipi.

El Servei de Patrimoni Històric ha iniciat d'ofici, d'acord amb l'article 7.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB), la incoació de la modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural, amb categoria de monument, de la Torre Sa Porrassa (Calvià).

La torre Sa Porrassa fou protegida pel Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 5 de maig de 1949) sobre protecció dels castells espanyols; en virtut de la disposició addicional segona de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol passa a ser considerada bé d'interès cultural (BIC). Posteriorment i mitjançant la disposició addicional primera del al Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears es considera BIC del patrimoni històric de les Illes Balears. En aquest inventari apareix la torre Sa Porrassa, amb el codi 045 (IPCE).

Consta inscrita, al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi R-I-51-0008366.

A més, es troba inclosa al catàleg de patrimoni de Calvià (núm. 075).

Des del Servei de Patrimoni Històric es van emetre dos informes, un tècnic de dia 14 d'abril de 2015 i un jurídic de 21 d'abril de 2015, ambdós amb la proposta per elevar a la ponència i CIPH.

La CIPH a la sessió de dia 28 d'abril de 2015 va incoar la modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural, amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa, de Calvià amb la delimitació del bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figura a l'informe de 14/04/2015, que fou publicada en el BOIB núm. 90 de 18/06/2015 i en el BOE núm. 148 de 22/06/2015 la incoació esmentada.

El dia 18 de desembre de 2015 la UIB va emetre informe favorable respecte a la modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural, amb categoria de monument, de la Torre de sa Porrassa, de Calvià (registre d'entrada en el CIM de dia 7/01/2016 núm. 134).

Es va obrir un període d'informació pública d'un mes (BOIB núm. 187 de 26/12/2015).

Es va donar audiència als interessats i s'han presentat al·legacions per part del Sr. Jorge Perelló Garí, la Sra. Paula Margarita Perelló Garí i Jordi Perelló Torrens (representat per Ana Perelló Comas) el 18/02/2016 en el tràmit d'audiència, on sol·liciten un informe econòmic que valori la pèrdua patrimonial que es produirà com a conseqüència de la declaració.

En resposta a les al·legacions presentades s'ha emès un informe jurídic amb data 13/06/2016.

Posteriorment, es va detectar que la planimetria no s'havia publicat amb la incoació i per donar compliment a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni Històric de les Illes Balears es va obrir un nou període d'informació pública d'un mes (BOIB núm. 26 de 25/02/2016).

Atès que, els dies 15 i 21 de juny de 2016, s'ha tractat a la ponència i a la CIPH, respectivament, i s'ha informar favorablement la proposta d'elevar al Ple la modificació de conformitat amb l'informe tècnic de dia 14/04/2015.

Atès el que disposa l'article 10.1 de la Llei 12/1998, que té el següent tenir literal:

La declaració de béns d'interès cultural s'acordarà pel Ple del consell insular corresponent a proposta de la Comissió Insular de Patrimoni Històric i inclourà [...].

Per tot això, i en virtut del que disposa el Títol I de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, en relació amb la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, el Reial decret 111/1986, de 10 de gener, de desenvolupament parcial de l'esmentada Llei. i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del Consell Insular de Mallorca aprovat pel Ple a la sessió 2 de juliol de 2001 (BOIB 102, de 25 agost de 2001) i modificat pel Ple a la sessió de 8 de març de 2004 (BOIB núm. 38, de 16/03/2004), a la sessió de dia 28 de juliol de 2008 (BOIB núm. 113, de 14 d'agost de 2008), a la sessió de 13 d'octubre de 2011 (BOIB núm. 158, de 20/10/2011), a la sessió de 14 de febrer de 2013 (BOIB núm. 86 de 18/06/2013), a la sessió de dia 9 d'octubre de 2014 (BOIB núm. 145, de 21 d'octubre de 2014, i a la sessió de dia 8 d'octubre de 2015 (BOIB núm. 186, de 24 d'octubre de 2015, el President de la Comissió Insular de Patrimoni Històric eleva al Ple la següent proposta d'ACORD:

Desestimar les al·legacions presentades per part del Sr. Jorge Perelló Garí, la Sra. Paula Margarita Perelló Garí i Jordi Perelló Torrens (representat per Ana Perelló Comas), en base a l'informe jurídic de dia 13 de juny de 2016 que s'adjunta i forma part integrant d'aquest acord.

Modificar l'expedient de declaració de BIC, amb categoria de monument, de la Torre de sa Porrassa, del terme municipal de Calvià, amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figuren descrites a l'informe tècnic de dia 14 d'abril de 2015, que s'adjunta i forma part integrant del present acord.

Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableix la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

Notificar aquesta resolució als interessats, a l'Ajuntament de Calvià i al Govern de les Illes Balears.

Publicar aquest acord de declaració al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i en el *Boletín Oficial del Estado* i anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació en el Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears, i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.”

Contra aquest acord que posa fi a la via administrativa es poden interposar, alternativament, els recursos següents:

- a) Directament el Recurs Contenciós Administratiu davant el Jutjat Contenciós Administratiu de Palma, que correspongui, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent al de la recepció de la present notificació.
- b) El Recurs de Reposició potestatiu davant el mateix òrgan que ha dictat l'acord, en el termini d'un mes, comptador a partir del dia següent al de la notificació de la present resolució. Contra la desestimació expressa del recurs de reposició podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent al de la recepció de la notificació de la desestimació de l'esmentat recurs.

Un cop transcorregut un mes des de la interposició del recurs sense que s'hagi notificat la resolució, podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, contra la desestimació presumpta del recurs de reposició, sense limitació temporal, mentre no hi hagi resolució expressa.

No obstant l'anterior, es pot exercitar, si n'és el cas, qualsevol altre recurs que s'estimi pertinent. Tot això de conformitat amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa i de la Llei 4/1999, de 13 de gener, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Palma, 19 d'agost de 2016

El secretari general per substitució
Antoni Benlloch Ramada

ANNEX I

Es publica un extracte de l'informe tècnic de dia 14 d'abril de 2015 a què fa referència aquesta publicació, que es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Pl. De l'Hospital, 4, 07012 de Palma) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

Memòria històrica i descriptiva

Aquesta torre és coneguda també com a sa Torre Nova, Torre de sa Punta Nadala o Torre de sa Punta de Pascual Martí. Segons Bover, aquesta torre fou ordenada edificar pel Gran i General Consell el 1595, i s'acabava el 1616; i segons l'Arxiduc fou el 1691. Es tenen notícies dels torrers de 1701, 1708, 1710 i 1712, anys en els que s'han d'efectuar un parell de dispars per evitar l'acostament de diverses naus. El 1769 hi havia dos torrers i es situava a la possessió Sa Porrassa del Marquès de la Romana. El 1793 la torre necessita reparacions. El 1825 encara conservava dos canons de ferro, i el 1867 fou subhastada.

La torre de Sa Porrassa es troba situada a uns 40 m. sobre el nivell del mar a la costa de llevant de Calvià, entre les torres d'Illetes a llevant i la de Portals Vells al sud.

La zona on s'ubica la torre constitueix un dels extrems de la urbanització anomenada Torrenova. El solar on se situa la torre no s'ha vist urbanitzat ni transformat excepte pel que fa al camí d'accés, des del carrer fins a la torre, i dues construccions que se situen molt properes a la torre. Es tracta de dos xalets amb una aparença de primera meitat del segle XX, (a la fotografia aèria del 1956 ja apareix clarament, com a mínim el situat a la banda de llevant de la torre, entre la torre i la mar, amb una configuració que sembla similar a l'actual). Els dos xalets es troben actualment abandonats i amb un estat de conservació bastant precari. A la zona propera a la mar es poden observar restes de punts d'extracció de pedra que potser servis per a la construcció de la torre.

Se tracta d'una torre de defensa lleugerament troncocònica, amb un basament d'alçada variable rematat amb un cordó. Les peces del parament de pedra tenen un tamany decreixent d'abaix cap adalt. La porta se situa a la banda de terra (a ponent) i a la vertical de la porta se conserven les restes d'un matacà per protegir-la. El muret de remat de la torre és més alt a la part de terra i presenta una finestra amb llinda triangular. A l'altre costat de la façana, a eix amb la porta se troba una finestra, orientada cap a llevant. A coberta conserva restes de la coberta de l'escala (modificades) i restes del fumeral

(modificat). A la banda mar de la torre, però no situat sobre l'eix del portal principal s'hi troba un portal, que permet l'accés a nivell de planta baixa, a nivell de cota del terreny. Pel que fa als acabats, la façana presenta un revestiment continu que deixa entreveure en una petita proporció la pedra de la mamposteria. La cambra principal se troba a uns quatre metres d'alçada sobre el terreny natural, té volta esfèrica, de majors dimensions que d'altres torres de senyals. L'accés original és un portal adintellat, fet a base de dues peces de marès tallat, com els brancals. A la dreta de l'entrada original hi ha una escala de caragol que dona accés a la planta superior, i a continuació el brocal d'un aljub. Davant la porta hi ha una finestra tronera adreçada cap a la mar, i junt a ella una escala de caragol moderna, que condueix a la porta actual. L'interior de la cambra principal ha estat modificat, sobretot la xemeneia. L'escala que condueix a la terrassa superior té una arribada protegida per una garita de nova factura, que deu ocupar el lloc d'una anterior. La cambra principal presenta un acabat amb diverses capes de revestiments continus amb morters tradicionals i un acabat enlalat blanc, i un paviment d'emmacat que segurament és d'alguna reforma, potser la mateixa que modificà la xemeneia.

Estat de conservació

L'estat de conservació tipològic és bo, en el sentit que no s'observen afegits d'èpoques recents que afectin els seus trets essencials, si bé és cert que s'hi ha fet diverses modificacions, com el referit a l'accés per planta baixa o a la cambra principal o les intervencions a coberta de refacció de coberta de l'escala i del fumeral.

Estructuralment la torre no presenta patologies greus que puguin posar en perill la seva estabilitat estructural. Així i tot, tant al coronament, on ha crescut una figuera, com als murs i a la base hi ha invasió de vegetació que ha arrelat dins les fàbriques i que contribueix negativament a la conservació de l'element, facilitant la degradació de les fàbriques.

S'observen llacunes amb pèrdua de morters de revestiment, manca de cohesió i morter de juntes, fet que juntament amb la seva exposició a la intempèrie afavoreixen la penetració d'aigua i debilitament de les fàbriques. Hi ha orientacions en molt millor estat de conservació que les altres.

A la coberta també hi ha crescut la vegetació i el paretó de la coberta està parcialment desfet, resultat de la combinació dels efectes de la vegetació i el vandalisme.

La cambra principal presenta degradació pel que fa al seu estat de conservació interior, amb pèrdua de morters, penetració d'humitats per l'escala d'accés a la coberta i actes de vandalisme.

Pel que fa a l'estat de conservació de l'entorn, cal referir-se, per un costat, a la possibilitat de connexió visual d'aquesta torre amb les successives. Aquesta possibilitat ha perdurat fins a l'actualitat. Pel que fa a l'entorn immediat del bé, hi destaca la construcció de dos habitatges unifamiliars, situats a la mateixa parcel·la, entre la torre i la mar, que es troben actualment en estat d'abandonament. A banda d'aquests, la resta de parcel·la no ha estat edificada i està coberta de vegetació (sotobosc mediterrani, pinar, i alguna planta que devia correspondre al jardí dels xalets. La torre resulta també visible des de la via pública des de la qual actualment s'hi accedeix (carrer Torrenova).

Descripció i justificació de la delimitació del bé i de l'entorn de protecció

Tal i com s'ha anat exposant al llarg d'aquest informe, l'element amb significats i valors patrimonials ho constitueix la pròpia torre. Donat que no s'observa cap altre element a l'entorn que formés part del conjunt original, l'element delimitat com a BIC és la torre, tal i com es recull a la delimitació gràfica adjunta.

Es delimita com a entorn de protecció una envoltant de l'element declarat BIC que permeti garantir la preservació dels seus valors patrimonials actuals que, en aquest cas s'han de dirigir principalment, al marge de la seva necessària conservació física, vers la seva consideració de punt d'observació sobre el territori i la seva pertinença al sistema defensiu que envoltava la costa.

Principals mesures de protecció i criteris d'intervenció en el bé i el seu entorn

Pel que fa al BIC, en principi només hauria de ser objecte d'obres de conservació i de restauració. En qualsevol cas, les intervencions haurien de ser les mínimes necessàries per a la bona conservació de l'element. S'haurà de mantenir la volumetria existent.

S'hauran de conservar íntegrament les parts de l'element originari que han perdurat, tant pel que fa a la configuració volumètrica com a aspectes més concrets com materials, tècniques constructives, etc. Aquelles petites intervencions més modernes que modificaren la configuració original de la torre podran ser objecte d'estudi més específic i si fos el cas, d'intervenció més profunda.

S'haurà d'eliminar la vegetació que ha crescut al coronament, base i murs de la torre, parant especial atenció a evitar vegetació adossada a la construcció.

S'hauran de prendre les mesures adient per tal d'evitar els actes de vandalisme, que, poden contribuir a la degradació accelerada de l'element.

S'han de estudiar les mesures necessàries per tal d'evitar les penetracions d'aigua i humitats des de l'exterior.

Com a criteri general, per a les intervencions que s'hagin de dur a terme en aquest bé, s'hauran de tenir en compte els aspectes arqueològics.

Les intervencions més enllà del simple manteniment, hauran de comptar amb la participació d'un equip interdisciplinar en el que hi participi, a més de l'arquitecte i l'enginyer de l'edificació, un historiador /historiador de l'art, un arqueòleg i un restaurador.

Pel que fa a l'entorn immediat del bé, cal indicar els efectes nocius de la presència de vegetació situada just a la base del bé, tant perquè pot significar el deteriorament físic del bé (arrancar revestiments). No és adient introduir humitats a la base de la torre a al seu entorn immediat.

L'altre de les funcions principals d'aquest entorn de protecció és la preservació de les visuals del monument, per tant, les actuacions en aquesta zona no podran prescindir de tenir en compte els aspectes de millora de la contemplació d'aquest monument i hauran d'estar sempre encaminades a no minvar la contemplació del mateix. Per tant, dins l'entorn de protecció no es permetran noves edificacions. Pel que fa a les edificacions existents, actualment en estat d'abandonament, es tracta d'edificacions que interfereixen en la contemplació de l'element, per tant, se n'haurà d'estudiar el seu origen i característiques, i a no ser que tinguin un interès patrimonial *per se*, el que seria òptim per a la preservació del monument seria la seva desaparició.

ANNEX II

Es publica un extracte de l'informe jurídic de dia 13 de juny de 2016 a què fa referència aquesta publicació, que es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Pl. De l'Hospital, 4, 07012 de Palma) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

Informe Jurídic Relatiu A L'escrit D'al-Legacions Presentades Dins El Procediment De Modificació De La Declaració De Bé D'interès Cultural, Amb Categoria De Monument, De La Torre De Sa Porrassa (Calvià)

Antecedents

- 1.- El 13 de març de 2014, amb núm. de registre d'entrada 8831, l'Ajuntament de Calvià va remetre un acord del plenari municipal en el qual sol·licitava la revisió i delimitació de les torres de defensa del municipi al Consell Insular de Mallorca.
- 2.- A la sessió de 28 d'abril de 2015, la Comissió Insular de Patrimoni Històric va acordar: "Incoar la modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural (BIC), amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figuren descrites a l'informe tècnic de dia 14 d'abril de 2015, que

s'adjunta i forma part integrant del present acord.”

3.- Dins l'iter procedimental establert a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB), s'ha procedit a obrir el tràmit d'audiència als interessats durant un període de 15 dies hàbils a comptar des del dia següent a rebre la notificació (art. 9.3 LPHIB).

4.- El 18 de febrer de 2016, amb núm. de registre d'entrada 4411, el Sr. Jorge Perelló Garí, la Sra. Paula Margarita Perelló Garí i la Sra. Ana Perelló Comas, en representació del Sr. Jordi Perelló Torrens, presenten escrit d'al·legacions.

Normativa aplicable

Primera.- Constitució espanyola de 1978.

Segona.- Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 5 de maig de 1949) sobre protecció dels castells espanyols.

Tercera.- Inventari de Protecció del Patrimoni Cultural Europeu. Monuments d'arquitectura militar de 1968 (IPCE).

Quarta.- La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB).

Cinquena.- Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol i Reial decret 111/1986, de 10 de gener de desenvolupament parcial de la Llei 16/1985, subsidiàries de la LPHIB.

Setena.- La Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (Llei 30/92).

Sisena.- Catàleg de patrimoni de Calvià (núm. 075).

Al·legacions

Els recurrents sol·liciten informe econòmic que valori la pèrdua patrimonial que es produirà amb la declaració de la modificació del BIC de la Torre de Sa Porrassa i la delimitació del seu entorn de protecció que afecta a la parcel·la cadastral 1168002, de la seva propietat i que implica pèrdua d'edificabilitat urbanística.

Contestació a l'escrit d'al·legacions

Protecció del patrimoni històric. Categories

L'iter de protecció de les torres de defensa començà amb el Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 5 de maig de 1949) sobre protecció dels castells espanyols dins el qual s'inclouen les torres de defensa. La relació dels elements protegits es relacionà a l'Inventari de Protecció del Patrimoni Cultural Europeu (IPCE). Monuments d'arquitectura militar de 1968. La torre de Sa Porrassa surt amb el codi 45.

Posteriorment, la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, mitjançant la seva disposició addicional segona, els considera béns d'interès cultural (BIC) i sotmesos al seu règim legal. Amb la Llei 12/1992, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB) passen a tenir la consideració de BIC del patrimoni de les Illes Balears.

Sense oblidar que l'article 46 de la Constitució espanyola imposa als poders públics tres objectius fonamentals dins l'àmbit del Patrimoni Històric: la promoció del seu enriquiment, la protecció contra

l'expoli i garantir la seva conservació.

L'objecte de la normativa patrimonial és la protecció, la conservació, l'enriquiment, el foment, la investigació i la difusió del patrimoni històric perquè pugui ser gaudit pels ciutadans i tramés en les millors condicions possibles (art. 1 LPHIB); el patrimoni històric és un conjunt de béns apreciats per si mateixos amb un valor històric, artístic, científic o tècnic sense establir limitacions derivades de la seva propietat, ús, antiguitat o valor econòmic com així es manifesta al Preàmbul de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.

Dins la protecció genèrica del patrimoni s'estableixen dues categories de protecció: els béns d'interès cultural (BIC) i els béns catalogats. Se consideren BIC els béns mobles i immobles més rellevants del patrimoni que gaudeixen d'una protecció específica recollida al capítol primer del Títol I de la LPHIB.

Delimitació del bé i del seu entorn de protecció

La torre de Sa Porrassa gaudeix ja de la màxima protecció com a BIC, amb categoria de monument, i consta inscrita al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi R-I-51-0008366.

L'inici de l'expedient de modificació s'inicià a petició de l'Ajuntament de Calvià i a fi d'adaptar-ho a la normativa vigent.

La delimitació del bé i del seu entorn de protecció s'ha dut a terme seguint criteris de protecció del nostre patrimoni històric que venen emparats tant per la Constitució espanyola (CE) com per la legislació específica de patrimoni històric.

A l'informe tècnic, de dia 14 d'abril de 2015, es justifica amb escreix la rellevància del bé i la necessitat de garantir la preservació dels valors culturals que motivaren la seva protecció i la conservació per a gaudi dels ciutadans en compliment de l'article 1.1 LPHIB.

La delimitació i mesures de protecció de l'entorn de la torre venen emparades per LPHIB (art. 3, 11, 22, 23, 29, 37.1 i 41); per un informe favorable emès per la Universitat de les Illes Balears com a institució consultiva, i en base a: la situació actual del bé després dels processos urbanístics de les darreres dècades, els espais vinculats al propi bé, el grau de conservació d'aquests espais, la seva proximitat i vinculació física amb el bé a protegir, l'estat de conservació del propi bé, els aspectes visuals, la visualització de la torre des de la terra, la visualització des de la torre cap a la mar i visualització de la torre des de les torres de defensa properes. Tots aquests factors, considerats de manera conjunta, i no de manera aïllada, són els que han de permetre la definició d'un entorn que respongui a les necessitats de protecció de l'element amb valors patrimonials.

La pròpia jurisprudència del Tribunal Suprem va establir el principi general de què l'administració competent en matèria de patrimoni històric està legitimada per intervenir a l'entorn immediat dels béns culturals, a fi de preservar i salvaguardar la seva identitat, panoràmica, perspectiva, i els diferents valors que gaudeix el bé. Reproduïm un paràgraf del fonament de dret quart de la sentència del Tribunal Suprem de 21 de novembre de 2000, sala contenciosa administrativa, secció 3a:

“.../...La sentencia, como ya hemos dicho, cita, en unión de otros, ese artículo 19; y en el mismo fundamento de derecho, párrafo segundo, sintetiza lo que denomina una serie de principios que, a todas luces, deduce del contenido de los preceptos que ha citado; concluyendo aquel párrafo con un último principio, cual es, según los términos en que se expresa, el de la *facultad para la Administración de impedir toda perturbación de la contemplación de los bienes afectados por la declaración de interés cultural.*”

(el subratllat és nostre)

Tipus de procediment administratiu. Naturalesa del tràmit d'audiència als interessats

L'escrit presentat pel Sr. Jorge Perelló Garí, la Sra. Paula Margarita Perelló Garí i la Sra. Ana Perelló Comas (que actua en representació del Sr. Jordi Perelló Torrens) es presenta arran de la notificació de l'obertura del tràmit d'audiència dins el procediment modificació de la declaració de bé d'interès cultural, amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa de Calvià amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció.

L'article 84 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú reconeix el dret dels interessats a presentar les al·legacions i a aportar documents i justificacions que estimin pertinents.

La naturalesa del tràmit d'audiència consisteix en informar als interessats de què es posa a la seva disposició l'expedient administratiu a fi d'al·legar el que estimin oportú. Les al·legacions han de versar damunt l'objecte del procediment que, en aquest cas, és la modificació de la torre i la delimitació del seu entorn. Les al·legacions son una declaració raonada (amb dades fàctiques i jurídiques) a favor o en contra de l'acte administratiu o puntualitzant les dades que obren a l'expedient.

A l'escrit d'al·legacions no s'oposen en cap moment a la modificació del BIC i delimitació del seu entorn de protecció que, no oblidem, és l'objecte subjecte a impugnació sinó que posen de manifest uns antecedents de caire expropiatori que ja son objecte d'una tramitació administrativa dins el seu procediment corresponent i que, ara mateix, és aliè a la fase d'incoació dins la tramitació de modificació del BIC.

Per tant, no correspon emetre l'informe econòmic que es sol·licita dins el tràmit d'al·legacions al tractar-se d'una petició que no recau damunt l'objecte del procediment que es troba a la fase d'incoació de modificació de l'expedient del BIC i de protecció del seu en torn.

Possible afectació dels interessos particulars

Respecte aquesta qüestió, s'ha de dir que una cosa és que uns determinats actes administratius siguin desfavorables pels interessats (ex. procediment d'expropiació) i una altra molt diferent és que d'altres ho siguin efectivament, ja que el fet que un territori sigui beneficiari d'una declaració/delimitació de bé d'interès cultural i/o del seu entorn de protecció suposa afegir un valor sobre un territori i que la satisfacció d'un interès general o públic prima sobre els interessos particulars. En aquest cas la delimitació d'un element rellevant i mereixedor del grau més elevat de protecció que atorga la normativa patrimonial.

Á més a més, aquesta "*pèrdua patrimonial que se produirà*" es tracta de suposats fets futuribles que no es concreten a l'escrit d'al·legacions, que no son més que previsions d'edificabilitat o altres usos lucratiu que no s'han materialitzat i que no s'integren en el contingut del dret de la propietat del sòl (art. 6 de la Llei 2/2014, de 25 de març, d'ordenació i ús del sòl).

No obstant, s'ha de dir que no té el mateix grau de protecció l'element que el seu entorn que permet diverses actuacions. En aquest cas, una vegada conclòs l'expedient de modificació del BIC de la torre de Sa Porrassa, qualsevol obra o intervenció que es vulgui dur a terme haurà de comptar amb l'autorització de la Comissió Insular de Patrimoni Històric, valorant-se l'impacta que aquesta pugui afectar al monument d'acord amb l'article 41 de la LHIB, i les mesures de protecció recollides a la seva declaració de BIC, tenint en compte aspectes diversos com la integració al lloc, la preservació de les visuals del propi monument, la preservació de la seva integritat física, i en definitiva, que es respectin els valors que motivaren la seva declaració, preservant la seva contemplació i gaudi ambiental de l'entorn.

Conclusió

Tenint en compte que:

La protecció com a BIC (màxima figura de protecció cap als béns del patrimoni històric) ve, no només, emparada per la Constitució espanyola i la legislació de protecció del patrimoni històric sinó que és d'obligat compliment

El procediment administratiu s'ha iniciat amb l'objecte modificar la declaració de bé d'interès cultural, amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa de Calvià amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció

El tràmit d'audiència als interessats s'emmarca dins el procediment administratiu i del qual han fet ús els recurrents

Les al·legacions presentades no versen damunt l'objecte del procediment administratiu

La sol·licitud d'informe d'uns possibles, futuribles i genèrics perjudicis econòmics que produiria la declaració de la modificació del BIC i del seu entorn de protecció no és una al·legació dirigida contra l'objecte del procediment que és l'inici de la tramitació de l'expedient de modificació de la protecció de la torre de Sa Porrassa com a BIC.

No procedeix la sol·licitud d'un informe econòmic dins la tramitació d'un expedient de BIC que té un procediment administratiu definit per Llei.

Per tot l'exposat, la tècnica que subscriu proposa:

Desestimar les al·legacions presentades pel Sr. Jorge Perelló Garí, la Sra. Paula Margarita Perelló Garí i la Sra. Ana Perelló Comas, en representació del Sr. Jordi Perelló Torrens, contra l'acord la Comissió Insular de Patrimoni Històric pres a la sessió de 28 d'abril de 2015 d'incoar la modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural (BIC), amb categoria de monument, de la Torre de Sa Porrassa del terme municipal de Calvià.

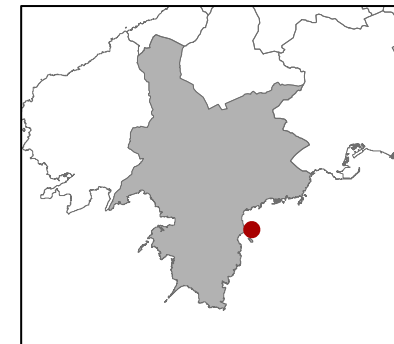
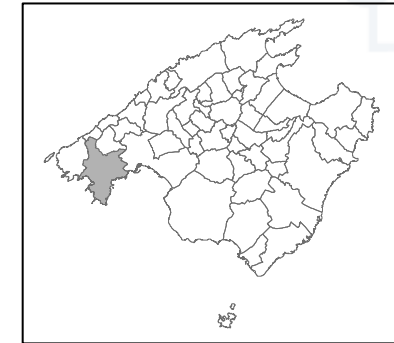
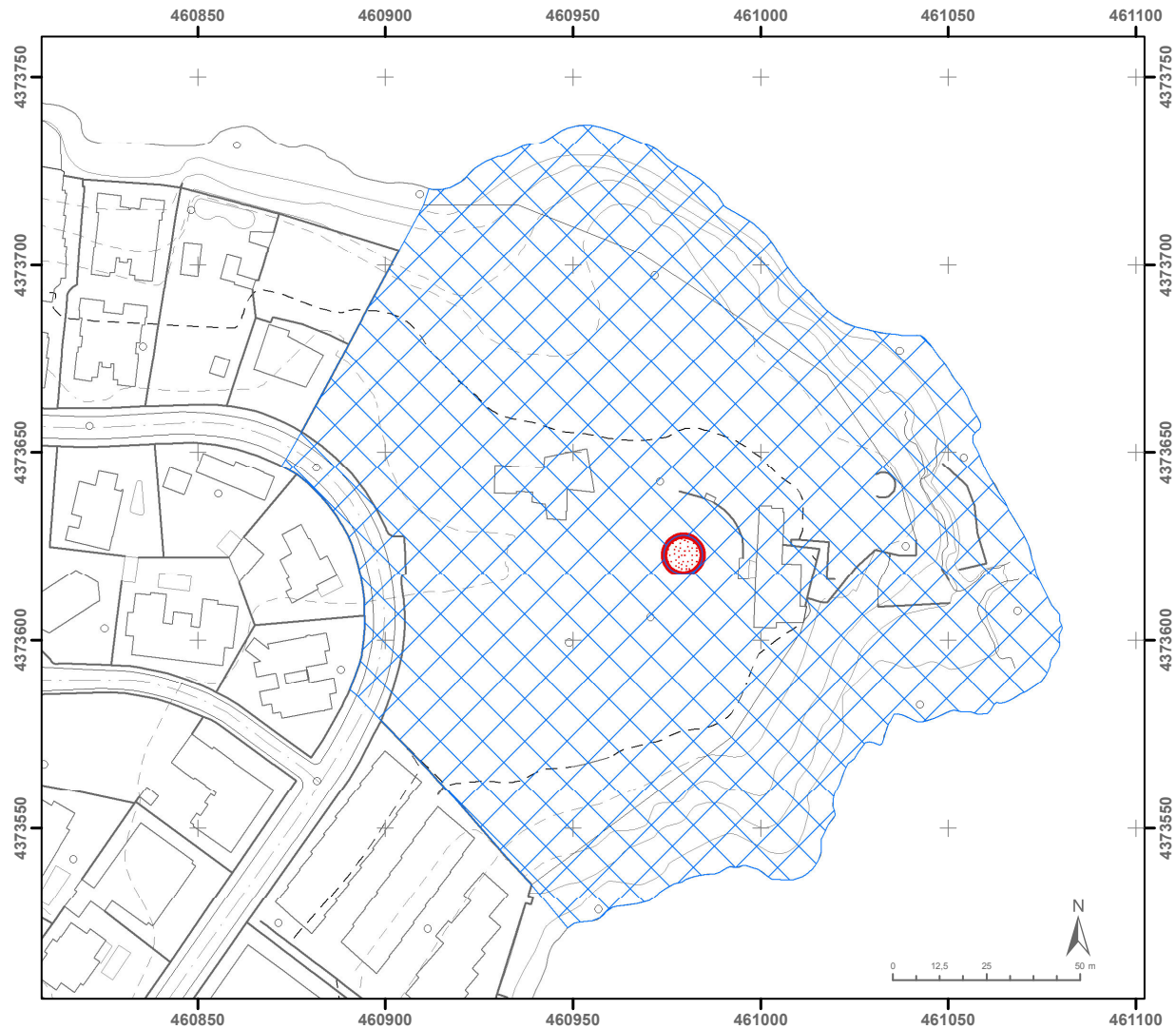
ANNEX III

Planimetria

Delimitació de la torre de defensa "Sa Porrassa" -Calvià-

- Delimitació BIC
- Entorn de protecció

Base cartogràfica: MTIB. Mallorca 2010

